

አዲስ ራዕይ

የኢትዮጵያ ህዝቦች አብዮታዊ ዴሞክራሲያዊ ግንባር (ኢህአዴግ)
የንድፈ ሃሳብ መፅሔት

ግንባታ ሃደ 2004

21

ቅፅ 3 ቁጥር 9 ግንቦት-ሰኔ 2004

www.andadirgen.blogspot.ca
"አንድ አድርገን"

በሰላምና ህገ-መንግስቱ ዙሪያ ሀገራዊ መግባባት መፍጠር የዜጎችና የመንግስት መብትም፣ ግዴታም ነው!

1,000,000

የህግፋችን ህዝቦች ለዘመናት እምነትና ማንነት ሳይገድባቸው ተጋግመውና ተከታብረው ኖረዋል። የጎረቤቶቻቸው ይፀጉ በሰማቸው ሲነግሩ የነበሩ የተለያዩ ኃይሎች ባህሪ ሳይሟሉባቸው ይህን መግባባትና አብርካትት ይዘው ዘልተዋል። በአሁኑ ወቅት የህዝቦች ትስስርና መከባበር ህገ-መንግሥታዊ ዋስትና በማንገድ ይበልጣል። በመጠናከር ሳይ በመሆኑ የጋራ ጠላታቸው የሆነውን ደህንነትና ኋላ ቀርጎት እየተዋጉ በሰደጉት ጎዳና መረግመድ ጀምረዋል። ከዚህ በተቃራኒ ደገፍ ለዚህች የጋራና የተናጠል መብቶች የተደረገውን ጥበቃና የልማቶችን እኩልነትና ንግድ ለማረጋገጥ የተፈጠረውን ያጥቅ ሁኔታ በመጠቀም አብርካትትን ለማንጸባሰብ የሚፈልጉ ኃይሎችና ክቡራዎች እንዲቀረጹ ተገዢ ቢሆንም ጥፋታቸው ከመፋህ በኩል ህግጋታዊ ደረጃ ብቅ ብቅ ማስታወሻ ጀምረዋል። እነዚህ ኃይሎች በተለያዩ ጊዜ የህዝቡን የንቃተ ዘላና ደረጃ ገምት ውስጥ ያስገባ የማደናገሪያና ስሜት መቀበቱን እንዲያውቅን በመጠቀም የተሳሳቱ እድገቶችን ለማስፋፋት በመንቀሳቀስ ሳይ ኖሩ። እንደገና ጊዜያዊ የሰነዶችን የልብ ተርታ የሚነኩ በሚመስሉ እጅግ ደረጃ ውስጥ የመደበኛ ስልት ይጠቀማል። ችግሩ በእንደ እምነት በእንደ ኃይነት የፖለቲካ አተያይ የታጠረ አይደለም። በሌላው የተወሰኑትን መርጠን ማየት ተገቢ ይሆናል።

ከተርፋህ ጊዜ ወዲህ በሆነው ውሳኔ ውስጥ መነጋገሪያ የሆነ አንድ ጉዳይ የሚሰሰቀል በመሆኑ ከፊት መጀመር ይቻላል። የጉዳዩ እነጋጋሪነት ከጉዳዩ ባለቤቶች አልፎ ባለቀጥ ዓመታት የአዲስ ሪፖርት ፅንፈኞችን ተከታታይ ፊልፎች የዳስስናቸውን የክስር ፖለቲከኞችን ትክራትም ሰሟላ። አንዳንዶቹም ዘመትር ውስጥ ውሳኔን እያብሰሰሉ እያሞላ ሲሆኑ ሰሚመብሰሱት የነው ግግግቸው አመቺ ሁኔታ እየተፈጠረ እንደሆነ ሰላተሰማቸው ያስከርተ + ግግግና ብይን የከፈ በመሰጠቸው በየጊዜው ሰሚያውቋቸው ፊልፎች የወሃትና ስርዓት አድገስ ይበልጥ በግንባሩት

ሲታተር ነበር። በጉዳዩ ዙሪያ በአመራራችንና አባላት እንዲታዩ ብዙኃን ምዕመን ዘንድ የተሟላ ግልጽነት የሰጠ። የተሟላ ግልጽነት ባልተያዘበት የኢት. ህገ-መንግሥት-ዊ ጥያቄችንን አየተውጣን ህዝቡ ተገቢውን ግንዛቤ እንዲይዙ በማርረግ ጽንፈኞችን ማሰላጠን መነሻ አይቻልም።

ተደምሰሱ በተከሰታቸው የአዲስ ራስ ዕትሞች ደሞዝራሲያዊና ልማታዊ ስኬቶቻችንን ይበልጥ እያሰፋን አክራሪነትን የምንጭገባቸውን አቅጣጫዎችና በታዲማዊነት ሸፋን የሚገኝደውን የብራይ ሰጭዚዎች አሰላለፍ ያየንበትን ሁኔታ ማስታወስ ይገባል። በየደረጃው በአመራሩና አባባት ዘንድ የውይይት ሙድራት ከፍተን ሙንባባት በመፍጠር ህዝቡን ከብድካሞች አስመጥተን አክራሪዎችን በማሳለፍ ተባብሮ መንቀሳቀስ ይችላል ዘንድ በፈጠራውና ልንፈጽመው በሚገባን የቡናፈጠራና በእውነታው እንደመንግስትና እንደሌሎች በሚመሰክቱና ለአዎንቷ ባለቤቶችና ተዋዋቻቸው ባለ መተው ባለባቸው ጉዳዮች ፍራይ መነሻ የሚያገኙ ንግዶችን ለመጠቀም ተሞክሯል።

II. የበርካታ ዘመናት እድሉና ፊላማ ተገፍ ላለፉት 20 ዓመታት የእኩልነት ብርሃን አይተናል።

በትርቡ የተከሰተውን መደናገርና ምክንያቶቹን በመመልከታችን በፊት እነዚህ ላይ ተከሰታቸው ላይ መጥባባት መታረግ ይሆናል። ለዚህ እንዲረዳን ሀገራችንና ሀዘቦቿ ባለቶች ሥርዓቶች ያልቆሳቸውን አበሰፈ ሁኔታዎች በህገ-መንግስታዊ ሥርዓታችንና ያልቆኑ የፍጥነት ተሠባቢ ሕይወትን ጋር ማግኘት የተባለ ነው። ሀገራችን በበርካታ ዓመታት ሕጎች በሚከተሉት እምነት ብቻ ሳይሆን በደማቸውም ከነፍሱ ዝቅተኛነት የሚታዩባት ነበረች። በየዘመኑ የነበሩ ነገሶች እና የበላይ መሪዎች አንዱን ኃይማኖት ያለላው በማዘጋጀት ህገ-መንግስታዊ እውነትና ተባብሮ የነበረው ጥሩ ሲፈፀም ነበረ። መንግስታዊ ኃይማኖት እንዲኖር በህገ-መንግስት በመደንገጥ ኃይማኖትና ትምህርትን በማዋሃድና መሪዎች የሚፈልጉት ኃይማኖት የህገ ልዕልና እንዲያገኝ በማድረግ የሌሎች እምነቶች ተከታቶች የሚሆኑትን በርካታ በመፍጠር በበርካታ ዘመናት ህገ-መንግስታዊ ተባብሮ የተደረገሉትና እውነትና የነበረው መድከር እስካሁን ቆይቶታል።

የመንግሥት ጋዜጣችን ከነበረው ውጪ የተለያዩ እያንተ የበራችው በርካታ

ኢትዮጵያውያን በሚከተሉት እምነት ምክንያት የተገለሉበት እንደሁለተኛ ዜጋ የተፈረጁበት ሁኔታ ስለነበር በሀገራቸው ይሁን በራሳቸው ዕጣ ፈንታ የሚወሰኑበት ሁኔታ አልነበረም። የአትማቸውን ያህል ለሀገራቸው ዕድገት አስተዋፅኦ የሚያደርጉበት ዕድል እጅግ ጠባብ ነበር። ዜጎች ተገፍተው እና ተገልጸው እንዲኖሩ መደረግ ብቻ ሳይሆን ተገደው እምነታቸውን እንዲቀይሩ የሚደረግበት ዕንገሥ ነበረው።

ሀገራችን የራሳቸውን ኃይማኖት ህገ-መንግስታዊ ሽፋን ሰጥተው ይፋ የሃገሪቱ ኃይማኖት አድርገው የሌላውን ያረከሱ ሥርዓቶች የነበሩባትን ያህል ፀረ-ሁሉም ዓይነት ኃይማኖቶች የነበረው የደርግ ሥርዓት ውስጥም አልፋለች። በእንደዚህ ዓይነት ሥርዓት ደግሞ ተራው ዜጋ ብቻ ሳይሆን የሰርዓቱ ባለሟሎችም በይፋ እምነታቸውን የመግለፅና የማምለክ ዕድል የተነፈጉበት ነበር። ፀረ-ሁሉም ኃይማኖቶች በነበረው የደርግ ሥርዓት ውስጥ ሁሉም ዜጎች እንደዚህ የተጨቆኑ መሆኑ አንድ ነገር ሆኖ ቀደም ሲል የነበሩት የአድሎ ሥርዓቶች የፈጠሩት ወጣገባነት እንደተቋምም እንደአስተሳሰብም ተስተካክሎ ነበር ለማለት አይቻልም።

ኃይማኖቶችን በማበላለጥ ገዢዎች ከሚከተሉት እምነት የተለየ ኃይማኖት የሚከተሉ ዜጎች እንደ ሁለተኛ ደረጃ ዜጋ በሚታዩባቸውም ይሁን የሥርዓቱ አራማጆች ሳይቀር ነፃነት በተነፈጉበት ፀረ-ሁሉም ኃይማኖቶች በነበረው የደርግ ሰርዓት ውስጥ በሀገራችን ዲሞክራሲ ለማስፈንና የዜጎችን የተናጠልና የቡድን መብቶች ለማስከበር ይደረጉ በነበሩ የህዝቦች የትግል አጀንዳዎች ውስጥ እንደመሬት ሁሉ የእምነት፣ የባህልና የቋንቋ እኩልነት መብቶችም ዋናዎቹ ነበሩ። ስለዚህም ነው ህገ-መንግስታችን እጅግ ዘመናዊ የሚባሉ ህገ-መንግስቶች የያዙባቸውን ሰብአዊና ዲሞክራሲያዊ መብቶችን አካቶና አስተማማኝ ዋስትና ሰጥቶ ሲያበቃ የሀገራችን ህዝቦች የዘመናት የትግል አጀንዳ ለነበሩት የቡድን መብቶችም ኃይማኖትን ጨምሮ በግልጽ በተዘረዘሩ ድንጋጌዎች ጥበቃ ያደረገው።

ያለፉት ሥርዓቶች ሲከተሉት የነበረው ኃይማኖቶችን ማበላለጥ ወይም ሁሉንም መደፍጠጥ ሁለንተናዊ ጥፋት መሆኑን በመገንዘብ በሃገራችን የኃይማኖት እኩልነት ተከብሯል። ህገ-መንግስታችን ኃይማኖት የግል እንደሆነና በኢትዮጵያ የማንኛውም ኃይማኖት ተከታይ ዜጋ ኃይማኖታዊ ደንቡ የሚፈትደውን ኃይማኖታዊ ስርዓት በነጻነት እንዲተገብር፣ ይህን በማድረጉም ከማንም ወገን እንዳትሞ ዓይነት ተፅዕኖ እንዳይደርስበት ጥበቃ ያደርግለታል። በተጨማሪም ለኃይማኖታዊ አድሎ

አንድ ወሳኝ መሠረትና ምንጭ የነበረውን መንግስታዊ ኃይማኖት እንዲኖር የማድረግ አሰራር ሙሉ በሙሉ በማስወገድ መንግስትና ኃይማኖት እንዲነጣጠሉ ተደርጓል። መንግስት በኃይማኖት ኃይማኖትም በመንግስት ጣልቃ አይገባም። ህገ-መንግስታችን ኃይማኖትና መንግስት የተለያዩ እንዲሆኑ በመደንገጉ ዜጎች የትኛውን ኃይማኖት ወይም ሴክት መከተል እንዳለባቸው እና በምን መንገድ መከተል እንዳለባቸው መንግስት መወሰንና አቅጣጫ ማስቀመጥ አይችልም። ኃይማኖቶች ሁሉ እኩል በመሆናቸው መንግስት ብቻ ሳይሆን ዜጎችም በተናጠልም ሆነ በቡድን እንዲያሉ የሌላውን ሰው ኃይማኖት ወይም በአንድ እምነት ተከታዮች ዘንድም አንዱ የሌላውን ሴክት መወሰን አይችሉም።

በተመሳሳይ መልኩ ኃይማኖትና ትምህርት እንዲሁም ኃይማኖትና ሚዲያ በህግ እንዲለያዩ ተደርጓል። ስለዚህም ትምህርትን በማስታከክ የአንዱን ኃይማኖት የሌላ እምነት ተከታዮች ተገደው የሚማሩበት ሁኔታ ተወግዷል። የሁሉም ዜጎች ሀብት በሆነው የመንግስት ሚዲያ የአንዱን ኃይማኖት በማስተማር ሌላው ዕድል መንፈግ የሚቻልበት ሁኔታ ተወግዷል። እነዚህ ድንጋጌዎች በተግባር በመዋላቸው በሀገራችን ለኃይማኖቶች መበላለጥ እና ከዚያም ተያይዞ ሊቀሰቀስ ለሚችል ቅሬታና ግጭት ምንም ዓይነት ህጋዊና ፖለቲካዊ መነሻ እንዳይኖር ተደርጓል።

የኃይማኖት እኩልነት መደንገጉና፣ ለአድሎና መበላለጥ ምንጭ ይሆኑ የነበሩት ወሳኝ ተቋማት መንግስት፣ ትምህርት እና ሚዲያ ከኃይማኖት እንዲለያዩ ማድረጉ አንድ ወሳኝ እርምጃ ነው። ነገር ግን ይህ ወሳኝ እርምጃ ተወስዶም ቢሆን በተግባር አድሎ መፈፀም የሚቻልባቸው ሁኔታዎች በተለያዩ ሀገሮች ሊታዩ ይችላሉ። በሀገራችን ተጨባጭ ሁኔታ ግን ያለፉት 20 ዓመታት ጉዟችን ህገ-መንግስታዊ ድንጋጌዎቹ ይበልጥ ሥር እንዲሰዱ ተጨባጭ ርብርብ በማድረግ ላይ እንገኛለን። ድርጅታችን ኢህአዴግ በጨለማው ዘመን ውስጥ ሆኖ ለነዚህ መብቶች የተዋደቀላቸው እንደመሆኑ ጨለማው ተገፎ በብርሃን እንዲተካና እነዚህ መብቶች ህገ-መንግስታዊ ዋስትና እንዲያገኙ የአንበሳውን ድርሻ ከመጫወቱም በላይ ባለፉት 20 ዓመታት የህገ-መንግስቱ ድንጋጌዎች ሳይሸራረፉ እንዲተገብሩ ያላሰለሰ ጥረት አድርጓል። በማድረግም ላይ ነው።

ቀደምት ሥርዓቶች በተከተሉባቸው የኃይማኖት ጭቆናዎች ምክንያት የተፈጠሩና ሥር ሰደው የቆዩ የፍትህ መንደሎችን ለማረምም እጅግ አበረታች

እንቅስቃሴ በማድረግ ረጅም ርቀት ተጉዟል። የእምነት ቦታዎችን ለመገንባት የነበሩ ችግሮችን በመቅረፋችን ባለፉት 20 ዓመታት በሁሉም ኃይማኖቶች ዘንድ የእምነት መዳረሻ ቦታዎች በከፍተኛ መጠንና ፍጥነት ተሰፋፍተዋል። ኃይማኖታዊ በዓላት ሀገራዊ እውቅና ከማግኘት አልፎ በዓለም አቀፍ ደረጃ የመቻቻል ባህላችን ማሳያዎች በመሆን ላይ ናቸው። ሀገ-መንግስታችንን በተግባር ለማዋል የተደረገው ጥረት እንደማንኛውም ጀማሪ ዲሞክራሲ በርካታ የሚሻሻሉና የሚዳብሩ ገጽታዎች እንደሚኖሩት ግልፅ ነው። ይህ እንደተጠበቀ ሆኖ መሠረታዊ ማዕቀፉን ወይም ሀገ-መንግስታዊ ድንጋጌውን በትክክል ከማስቀመጥ ባሻገር በተግባር ለሁለት አስርተ ዓመታት ሀገራችንን በትክክለኛው ጎዳና ይዘን እየተጓዝን መሆኑ ከማንም የተሰወረ አይደለም።

III. የሀገራችን ሁኔታ ከዓለም አቀፍ የኃይል ሚዛን ግብግብ ተነጥሎ አይታይም

ሀገራችንን ከየትኛውም ወገን ከሚመጣ የዓለም አቀፍ የኃይልና የኃይማኖት ፋክክር ግንባርነት መከላከል የግድ ይለናል!!

ቀደም ሲል በወጡት የአዲስ ራዕይ እትሞቻችን ሀገራችን ባላት ጂኦ ፖለቲካዊ ፋይዳ ምክንያት በተለያዩ አቅጣጫ የሚነሳ ኃይል ከሚከተለው አተያይ አንፃር እንደ አንድ የመረግመጃ ማዕከል እንደሚመለከታት ተገልጿል። በፖለቲካዊ የኃይል ሚዛን ይሁን እስልምናና ክርስትናን በምስራቅ ኢትዮጵያ በኩል ወደ ተቀሩት የአፍሪካ ሀገሮች ለማስፋፋት ኢትዮጵያን እንደ አንድ ግንባር የመጠቀም ፍላጎት ያለው ኃይል በርካታ ነው። የጂኦፖለቲካዊ የኃይል ሚዛን ላይ የተመሰረቱ ፖለቲካዊ ፍላጎቶች በእምነት ተስታከው የሚቀርቡበት ሁኔታ አንዳንድ ጊዜም መሳሰሉ ሌላ ጊዜ ግንባር ፈጥረው የሚታዩባቸው አጋጣሚዎች ሰፊ ብለው ይታያሉ። የተለያዩ ፍላጎቶች ያሉዋቸው ኃይሎች የሚያደርጉት ፍትሒያ ዲሞክራሲና እኩል ተጠቃሚነት በጠፋበት ሁኔታ ውስጥ በሚካሄድበት ጊዜ ወደ ሁሉን አቀፍ ጥፋት የማምራት እድል አለው። በእንደዚህ አይነት ሁኔታ የራሱን ፍላጎት ለማስፋፋት የሚፈልገው ኃይል የሌላውን በመጫን መሆኑ አይቀርም፤ የተጫነበትም ጭነቱን ለማራገፍ የሚንቀሳቀሰውም በሰከነና ለሁሉም የሚሆን

ሳይንሳዊ መንገድ የተከተለ አካል ካልያዘው ውጤቱ ብተናና አዘቅት ይሆናል።

መቼም ቢሆን እኩልነት ከተደፈቀ የአንዱን ፍላጎት በሌላው ላይ በግድ የመጫን ፍላጎትና ተግባር ከተንሰራፋ አንዱ እየታረዘ ሌላው መንደላቀቅ የሚታይበት ሊፋፍትሃዊ ተጠቃሚነት ከነገሰ ሁከት የሚመረጋጋት በሂደቱም ለልዩ ልዩ ጽንፈኛ ኃይሎች መፈለፈልና መፋፋት አመቺ ሁኔታ መፈጠሩ አይቀርም። ከዚህ ጋር በተያያዘም በሌላ የአዲስ ራዕይ ፅሁፍ በቅርቡ እየታየ ያለው የአረቡ ዓለም መነሳሳት ከመዋቅራዊ ችግር የመነጨ የህዝብ ብሶት የፈጠረው አመፅ እንደሆነ ሃገር ግን በመንግስትና በተቀዋሚውም ወገን መዋቅራዊ ችግሩን በመፍታት ወደ ዲሞክራሲና ፍትሐዊ ተጠቃሚነት ላይ ወደተመሰረተ ዕድገት ሊያመራ የሚችል እንዳልሆነ ገልፀን ነበር። እየታየ ያለውም ይኸው ነው። የቴኒዚያ አብዮት ወደምርጫ አምርቷል። ወደ ልማትና ብልፅግና የማምራት ዕድሉ ግን ጠባብ ነው። የግብጽና ሊቢያውም እንዲሁ። ከመሠረታዊ የህዝቡ የዲሞክራሲ የልማትና የፍትሐዊ ተጠቃሚነት ጥያቄ በማፈንገጥ በአቅጣጫ ማሳቻ አጀንዳዎች ይዋጣል። ስለዚህም ህዝቡን ከመሰረታዊ አጀንዳው በማሳት የህልም እንጀራ በመመገብ ለሚንቀሳቀሱ ኃይሎች አመቺ ሁኔታ ይፈጠራል። የህልም እንጀራ ተጋግሮ ስለማይበላ በዚሁ ላይ ለተመሰረቱ የተለያዩ ጽንፈኛ ኃይሎች የማደናገሪያ ዕድል ይከፍታል።

ባለፈው ዓመት በግብጽ የተቀጣጠለው ህዝባዊ ዓመፅ አጀንዳና በምርጫ ሂደት ያመራበትን አቅጣጫ መመልከት ህዝባዊ እንቅስቃሴዎች ሁሉ ወደሰከነ ዲሞክራሲና ብልጽግና እንደማያመሩ ለመረዳት የተወሰነ ስዕል ይሰጣል። በግብጽ አብዮቱን ተከትሎ በተካሄደው ምርጫ ሁለት ፓርቲዎች ሰፊ ያለ መቀመጫ አግኝተዋል፤ ሙስሊም ወንድማማችነት የተባለው 46% እና አልኑር የተሰኘው ደግሞ 24% አሸንፈዋል። ከግብፅ ህዝብ ከ90% በላይ የሚሆኑት ሙስሊሞችና 10% አካባቢ የሚሆኑት ኮፕቲክ ኦርቶዶክሶች ሲሆኑ በዓመፁ ወቅት በጋራ የመብረከን አገዛዝ በመቃወም ተንቀሳቅሰዋል። በዚህ ወቅት አልኑር የተባለው ፓርቲ የመብረከን አገዛዝ በመደገፍ ከእንቅስቃሴው በተቃራኒ ቆሞ ነበር። ከ90% ከሚሆነው ሙስሊም ውስጥ 95% የሱኒ/ሱፊ ፈለግ የሚከተል ሲሆን ከ4-5% ሺኦ ነው። ስለፊ ወይም ወሃቢያ ይህን ያህል ስም አልነበረውም። ከላይ እንዳየነው አልኑር የተባለው ፓርቲ በምርጫው ውጤት ፅንፈኛ ስለፊ ወይም ወሃቢያ ሆኖ እያለ ድህነትና ተስፋ መቁረጥ የተጫነውን ድባብ በመጠቀም ይህን ያህል በአጭር ጊዜ መስፋፋት

ችሏል። በመብረክ ዘመን አጋር የነበሩ የክርስትና እማኞች ላይ ጥቃት መሰንዘር ተጀምሯል። ከነችግሯም የተረጋጋች የነበረች ሀገር ሀዝባዊ አመፁን ተከትሎ ሀዘቡ የፈለገው ዴሞክራሲና ፍትሓዊ ተጠቃሚነት የሚነግስበት ሳይሆን የጎሳና የኃይማኖት ሴክቶች ፍትረያ መድረክ የመሆኗ ዕድል አመዘኗል። በእርግጥ አብዮቱ ቢያንስ ወደ ምርጫ እምርቷል። የተረጋጋ ዴሞክራሲና ብልፅግና የመፍጠር ሂደቱ ግን ከቅርብ ርቀት የሚታይ አይመስልም ማለት ይቻላል።

ይህን ሁኔታ በመከላከል ምስራቅ ከሚታየው አጠቃላይ የኃይማኖት እና የጂኦ ፖለቲካ የበላይነት ድብልቅ ድብቅና ግልጽ ፍላጎትና ፍትረያዎች አንፃር በማስተያየት መረዳት ይቻላል። በሳውዲ አረቢያ የሚመራው የሱኒ ፈለግ በኢራን የሚመራው የሺዓ ፈለግ እና የምዕራባውያን የጂኦፖለቲካ የበላይነትና ኢኮኖሚያዊ ጥቅም ከእስራኤልና ፍልስጤም ውዝግብ አንፃር ካለዉ አሰላለፍ ተደብሎ በግልፅም በሰውርም የሚካሄደው መጠላለፍ ሲሆን በዚህ አጥር ውስጥ በርካታ ተያይዘውና ተነጣጥለው የሚተውኑ ክስተቶችን መመልከት ይቻላል።

በሱኒና በሺዓ ፈለግ ተከታዮች መካከል ያለው ልዩነት በርካታ መቶ ዓመታትን የያዘ ሲሆን አንዳንድ ጊዜ በሀብረት የጋራ የሆነውን ጠላት በመፋለም (በተለይ በቀኝ አገዛዝ ዘመን) ሌላ ጊዜ እርስ በርስ በመፋተግ የዘለቀ ነው። ይኸው ልዩነት በእያንዳንዱ ሀገር ውስጥ የሚኖረውን የስልጣንና የፖለቲካ የበላይነት ትግልና አንዱ ሀገር ከሌላው የሚተባበርበትን ወይም የሚጠላለፍበትን ሁኔታ ሲወስን ቆይቷል። ለምሳሌ ሳውዲ አረቢያን ከወሰድን 26 ሚሊዮን ገደማ ከሚሆነው ሀዝቧ 85% የወሃቢያ ፈለግ ተከታይ ሱኒ ሲሆን 15% ገደማ የሺኦ ፈለግ ተከታይ እንደሆነ ይገመታል። በተለይ በምስራቃዊዎቹ ታቲፋ እና አልአሳ በተባሉ አካባቢዎች ወደ ግምሽ ሚሊዮን የሚጠጉ ሲሆን የሳውዲ ነዳጅ የሚገኘውም ሺኦዎች በሰፈሩባቸው በነዚህ አካባቢዎች ነው። ሺኦዎቹ ከቅርብ ጊዜ ወዲህ የራሳቸውን መስጅድ መገንባት ቢችሉም እምነታቸው የሚያዛቸውን ተግባሮች ሁሉ መፈፀም አይችሉም። ለምሳሌ አሹራ የሚባለውን በአላቸውን ማክበር አይችሉም። ከኢኮኖሚውም ተጠቃሚዎች አይደለንም በማለት ትግል ያካሂዳሉ። በተደጋጋሚም ይደፈቃሉ። በቅርቡ በቱኒዚያና ግብፅ በተቀጣጠለው እመጽ ተበረታተው የጀመሩት እመፅም የአገዛዙ አንድ ቀኝ እጅ በሆነው የወሃቢያ ፈለግ መንፈሳዊ መሪዎች በንጉሳውያን አገዛዝ ላይ ማመጽ ከሸሪክ ውጭ መሆኑን ብይን (ፊትዋ) በመስጠታቸውና ይህም ማለት አንገት መቀላትን

የሚያስከትል በመሆኑ በከፊል ተዳፍኗል።ነፃሪ ግን አልተቋረጠም።

ሌላኛዋ ሀገር ባህሪን ስትሆን ባህሪን ከተለያዩ ሀገሮች በሥራና ወዘተ ምክንያት በሀገሪቱ የሚኖሩትን ሩብ ሚሊዮን ሀዝቦች ጨምሮ ያላት ሀዝብ 1.2 ሚሊዮን እንደሆነ ይገመታል። ከ98% በላይ የሆነው ሀዝቧ ሙስሊም ነው።ከነዚህ ውስጥ ከ2/3ኛ በላይ የሺኦ ፈለግ የሚከተሉ ሲሆን ከእንግሊዝ ነፃ ከወጡበት 1971 አካባቢ እንስቶ ከባህሪን ሀዝብ 1/3ኛ በታች ተከታይ ያለው የአናሳው ሱኒ ተከታይ በሆኑት ከሊፋዎች ትመራለች። ሺኦዎቹ ከንግዱ ከትምህርቱና ከመሬት ባለቤትነት እና የፖለቲካ ስልጣን ተገለው ይገኛሉ። የተለያዩ እመፆችም አካሂደዋል። የከፋ ጭፍጨፋ እየተካሄደባቸው አንድ ጊዜ ቀዘቀዝ ሌላ ጊዜ ሞቅ እያለ አመፁ ቀጥሏል። በቅርቡ የቱኒዚያውያንና የግብጽን እመፅ ተከትሎ በዚህች ሀገርም የጎዳና ላይ ነውጥ ተቀጣጥሏል። ይኸው እመፅ በሳውዲ አረቢያና ኳታር ታንኮች በተለይም በሳውዲ የጦር ኃይል ተጨፍልቋል። አሰላለፉ ሲታይ ስልጣን ላይ ያለው የሳውዲ (ሱኒ መንግስት) በባህሪንም ስልጣን ላይ ያለውን የአናሳዎቹን የሱኒዎች አገዛዝ ለመታደግ ነው። ኳታርም 1.7 ሚሊዮን ከሚሆነው ሀዝቧ አብዛኛው የሱኒ ፈለግ ተከታይ የሆነ እና ሀገሪቱን እያስተዳደረ ያለውም ይኸው አካል በመሆኑ የሱኒ አገዛዝን የማቆየት አጀንዳ ተላብሶ ነው የባህሪንን እመፅ ለመድፈቅ የተሰለፈው። በነገራችን ላይ በባህሪንና በሳውዲ አረቢያ በመካሄድ ላይ ያለው በአብዛኛው የሺኦዎች እመጽ የምዕራቡ ዓለም ሚዲያ ሽፋን የለውም። በተከታታይ የሚዘገበው የኢራን ንብረት በሆነው ፕሬስ ቲቪ ነው። ይልቅም የምዕራቡ መንግስታት ይህንን እመፅ ለማዳፈን ደፋቀና የሚሉትን የሳውዲና ኳታር መንግስታትን ሚና ከበስተጀርባ ሆነው ይደግፋሉ። ሺኦዎች እንደባህሪን ባሉሀገሮች ከ75% በላይ ሆነው እንደ ሳውዲ ደግሞ አናሳ ሆነው ለፍትሓዊ ተጠቃሚነትና የእምነት ነፃነታቸው በማካሄድ ላይ ካሉት እመፅ ይልቅ የሶሪያን መንግስት ለመጣል የሚደረገውን እንቅስቃሴ ነው የምዕራቡ ሚዲያ እና መንግስታቱ ለማስተጋባት በመረባረብ ላይ ያሉት።

ሶሪያ ከሀዝቧ 89% አካባቢ የሚሆነው ሙስሊም ነው። 11% የተለያዩ የእርቶይክስ እና ሮማን ካቶሎክ ክርስቲያኖችና ሌሎች እምነት ተከታዮች አሉ። ከሙስሊሙ ውስጥ 75% የሚሆነው ሱኒ ሲሆን 11% የሚሆነው የሺኦ እምነት የሚከተል ነው። በስልጣን ላይ ያለው የአሳድ ቤተሰብ የሺኦ ፈለግ ተከታይ ነው። ይህም ሆኖ በርካታ አናሳ ጎሳዎችን የክርስትና እምነት ተከታዮችንም በማካተት

ብዝሃነቱን ለመጠበቅ የተወሰነ ርቀት የሄደ አስተዳደር ነው።

በሀገሩ የተካሄደውን የሺአዎችን አመፅ በወሃቢያ የእምነት አባቶች ብይን ቱምር አስደግፎ የጨፈለቀው የሳውዲ አረቢያ መንግስት ብዙሃኑ ሺአዎች የተነሱበትን የባህሬትን አገዛዝ (የእናሳዎቹን የሱኒ መንግስት) በታንክ ጭምር በመታገዝ የታደገው የሳውዲ አረቢያ መንግስት እና እንደሳውዲ ሁሉ ተመሳሳይ ድጋፍ ሰጥቶ የባህሬትን ሺአዎች አመፅ በመድፈቅ ለባህሬት (የእናሳ ሱኒ መንግስት) ድጋፍ የሰጠው የኳታር (የሱኒ መንግስት) ሶሪያ ጋር ሲደርስ ሱኒዎችን በማነሳሳት የሺአ ተጽዕኖ ይበዛበታል ያሉትን የአሳድን መንግስት ለመጣል የምዕራቡን ዓለም ዘመቻ ተቀላቅለዋል።

የምዕራቡ ዓለም በዚሁ አጋጣሚ ከሺአነቱ በተያያዘ ከኢራን ይወግናል፤ በፍልስጤም ጥያቄ ላይም ጠንከር ያለ አቋም ያራምዳል በሚል ጥርስ ውስጥ የገባውን የአሳድ መንግስት ለመፈንገል አጋጣሚውን በመጠቀም በመረባረብ ላይ ይገኛል። ከዚሁ በተጓዳኝ ኢራን ከሁሉም ሺአዎች እንቅስቃሴና የሺአ ተፅዕኖ ያለባቸው መንግስታትን መደገፍን ተያይዞአቸው የምዕራቡ ዓለም ቢያንስ ከወሃቢያ ጋር በተያያዘ እንደተደቀነበት የሚያውቀውን አደጋ ለጊዜው ወደጎን በማለት ከአክራሪነት ይልቅ በእስራኤል ፍልስጤም ጥያቄ ዙሪያ እና የኢራንን ተፅዕኖ ለመመከት ሚዛን የሚደፋለትን አካሄድ የጊዜው ስልት አድርጎ መርጧል። በሃይደቱም የፍልስጤምን ጥያቄ ለማዳፈን ተጠቅሞበታል። ይኸው የሺአ-ሱኒ ግብግብ በየመንገዱ በቱኒዚያ፣ በፓኪስታንና በአፍጋኒስታንም በከፍተኛ ጥልቀልፎ ስልክ በመገለፅ ላይ ያለው።

በሁሉም መልኩና ስፍራ ሲገለፅ ተዋንያኑን እያዳከመ እንደሀገር መረጋጋት እንዳይኖራቸው እያደረገ በሂደቱም ዜጎቻቸውን እየጨረሰ ሀገሮቹን እያከሰመ የመበተን ዕድል ያለው አደጋ መሆኑ ግን አልቀረም። ይህንን ከመሰለጠው የተለያየ ፍላጎት በመነሳት ከሚመጣብን አደጋ ራሳችንን በንቃት የመከላከል አስፈላጊነት ተገቢ ሚዛን ሊሰጠው የሚገባው ነው።

በሀገራችን በኢስላም ውስጥ በሚታዩ የተለያዩ ፈላጎች መካከል ይቅርና በሙስሊምና በክርስቲያን መካከልም እንደ አማኝ ፍትሊያና መቃታር፣ ስለዚህም መጋጨት አልነበረም። የእስልምና እምነት ይከተሉ የነበሩ ኢማሞች፣ ሱልጣኖች ለመስፋፋት ኃይል አልተጠቀሙም፤ የክርስትና እምነት ተከታይ የነበሩ መሪዎች

በሙስሊሞች ላይ ጫና አልፈጠሩም ጉዳት አላደረሱም ማለት አይደለም። እንደ ሀዝብ ሙስሊሙና ክርስቲያኑ ሁሉም እንደተረዳዱ፣ እንደተወዳጁ ግን ነበር። ስለዚህም በክርስትናም ይሁን በእስልምና ሽፋን የሚመጣ ጸረ-ሀገ መንግስታዊ አካሄድን መቃወም ያለብን ከኃይማኖታዊ ይዘቱ በመነሳት ሳይሆን ከፖለቲካዊ ይዘቱ መሆን አለበት የምንለው ሄዶ ሄዶ ሀገራችንን ለሁላችንም የማታሆን የተንኮታኮተች ሀገር በማድረግ የሚጠናቀቅ በመሆኑ ነው። የችግሩን ስፋት እኛ ሀገር ውስጥ ከሚኖረው ውስን መገለጫው ይልቅ ዓለም አቀፋዊ፣ ፖለቲካዊና ጂኦፖለቲካዊ ይዘቱንም በመቃኘት ነው ልንረዳው የምንችለው እና የሚገባን።

እያንዳንዳችን የመሰለንን እምነት ይዘን የየራሳችንን እምነት የመያዝ መብታችን እንዲከበር የምንታገለውን ያህል የሌላውም መከበሩን መቀበል፣ እንዲከበርም መስራት አለብን የምንለው ለዚህ ነው። መንግስት በምንም መልኩ በኃይማኖት ጣልቃ አይግባ፣ ኃይማኖትም በመንግስት ጣልቃ አይግባ የምንለውም ለዚህ ነው። መንግስታዊ ኃይማኖት ሊኖር አይችልም፤ ሁሉም ኃይማኖቶች እኩል ናቸው የምንለው ለዚህ ነው። ከድህነት በፍጥነት እንደሚገኝ ዲሞክራሲ በፍጥነት እንገንባ፤ ከዕድገታችን ሁሉም በጥረቱ ልክ የሚጠቀምበት ሁኔታ እንፍጠር የምንለው ለዚህ ነው። በእስልምና ይሁን በክርስትና ሽፋን የሚመጣ ፅንፈኝነት እንመክት የምንለው ለዚህ ነው። በነዚህ መሰረታዊ ጉዳዮች ላይ ሀገራዊ መግባባት ፈጥረን ረጅም ርቀት ከተጓዝን ድንቁርና፣ ፀረ-ዲሞክራሲና ድህነት ከሚፈጥሩት ተጋላጭነት በፍጥነት በመላቀቅ ከውስጣችን ይሁን ከውጭ ኃይሎች ፍላጎቶች የሚመጣብንን አደጋ መመከት እንችላለንና።

IV. አክራሪነትና አፈራረጃ ከልማትና ዲሞክራሲያችን አንፃር እና ከኃይማኖት መሪዎችና አባላት አንፃር

ከየትኛውም ወገን በየትኛውም ሽፋን የሚከሰትን ፅንፈኝነት/አክራሪነት/ ማጋለጥና ስለሰላም ማስተማር የእምነት ነፃነታችን እንዳይሸራረፍ መጠበቅ እንጂ የማንምም እምነት መጋፋት አይደለም።

በሀገራችን ሀገ-መንግስታዊ ድንጋጌዎቹ በሰውነት ዋስትናና ያለፋት ሃያ ዓመታት ጉዟችን ተጨባጭ ስኬት እንዳረጋገጠው ዜጎች የእምነት ነፃነታቸው

ተጠብቆ የእምነት መዳረሻዎቻቸው የተሰፋፋበት ሁኔታ መኖሩ ግልጽ ነው። ነገር ግን ከዚህ አወንታዊ ሁኔታ በተፃራሪ ከበርካታ አቅጣጫዎች በተለያዩ ሽፋኖች ይህን ምቹ ሁኔታ በመናድ የእምነት ነፃነታችንን ብቻ ሳይሆን አጠቃላይ ሰላማችንን ሊያናጉ የሚችሉ አደጋዎችም በዙሪያችን ያንዣቸዋል። አልፎ አልፎም ህይወትና ንብረት በማውደም በሀገራችን ውስጥም አሻራቸውን አሳርፈዋል። በአደጋው ምክንያት የምንሳካ ሰፋት ዙሪያ ግልጽነት መፍጠር በትግል አግባብ ዙሪያ ለመግባባት ይመቻል።

አክራሪነት/ዕንፈኝነት በፖለቲካ ይሁን በኃይማኖት መልክ የሚገለፅበት የብዙውን ጊዜም ፖለቲካ በኃይማኖት ተለውሶ የሚንቀሳቀስበት ሁኔታ ሰፊ ነው። በተለያዩ የሀገራችን ክፍሎች በኃይማኖትም ይሁን በፖለቲካ ሽፋን ህይወትና ንብረት ገብረናል። በኃይማኖትም ይሁን በፖለቲካ እንዲሁም ፖለቲካ በኃይማኖት ተለውሶ ህይወትና ንብረት የጠፋባቸው ክስተቶች በአንድ ኃይማኖት ዙሪያ በአንድ ክልል ወይም የህብረተሰብ ክፍል ዙሪያ ያጠነጠኑ የታጠሩ አልነበሩም፤ አይደሉም። በዓለማችንም ሆነ በአህጉራችን የኃይማኖትም ይሁን በፖለቲካ ሽፋን ያላቸው ግዛቶችና ጥፋቶች ምንጮችና አጋሮች መነሻቸው አንድ ኃይማኖት አንድ ሀገር ወይም አህጉር አይደለምና።

ይህን ሁኔታ ለመረዳት በዕንፈኝነት ዙሪያ ያለውን ቅኝት በአድራጊ መመልከት ጠቃሚ ነው። የችግሩን ምንጭ ስፋትና መገለጫ በማጠና በህብረተሰባችን ውስጥ በተገኘው አጋጣሚ ሁሉ መግባባት እንዲፈጠርበት ማስተማር የመታገድ አግባባቹ ላይ ግልፅነት መፍጠር የመንግስትና የሁሉም ሰላም ወዳድ ዜጎች ኃላፊነትም ገዴታም ነው። ችግሩ ከአንድ ኃይማኖት ጋር የተሳሰረ ባለመሆኑ በሚዲያዎች በትምህርት ተቋማት በማንኛውም በርካታ ህዝብ (የአንድ ኃይማኖት ተከታዮች ብቻ ባሉበትም ይሁን ተሰባጥረው) በተገኘበት አጋጣሚ ሁሉ ስለ ህገ-መንግስታችንና ሰላም ማስተማር የማንንም እምነት ማጉደፍ ወይም ማሞከሻት ሊሆን አይችልም። በመሠረቱ በዓለማችን የሚታወቁ ትላልቅ ኃይማኖቶች ሁሉ ስለፍቅርና ሰላም፤ ስለመቻቻልና አብሮ መኖር የሚሰብኩ ናቸውና። በአንፃሩ ደግሞ በዓለማችን በአህጉራችንና በአፍሪካ ቀንድ እንዲሁም በሀገራችን እንዳንድ ኃይማኖቶች ጥቂት ተከታዮች ዘንድ እምነቶቹን በሽፋንነት ተጠቅሞም ይሁን በፖለቲካ ተለውሶ ከመሠረታዊና ነባራዊ የኃይማኖቶች አስተምህሮት ፈንጠር ብለው የሚንፀባረቁ

"አንድ አድርገን"

የጽንፈኝነት መገለጫዎች አሉ። እነዚህን ፖለቲካዊ ይዘት ያላቸው ነገር ግን ከኃይማኖቱ መሠረታዊ መመሪያዎች (ቁርዓን፣ መጽሐፍ ቅዱስ) ያፈነገጡ ሆነው ሳለ በኃይማኖት ስም የሚንቀሳቀሱ ዕንፈኞችን ማጋለጥ ለሁሉም የእምነት ተከታዮች በአጠቃላይ ለዜጎች የማመን ብቻ ሳይሆን ያለማመን መብታቸውም ጭምር ተከብሮ በሰላም የሚኖሩበትን ሁኔታ መፍጠር እንጂ የትኛውንም ኃይማኖት መንካት አይሆንም። መነሻችንና መድረሻችን ህገ-መንግስታችንን የሚንዱ አደጋዎችን መከላከል በመሆኑ።

አክራሪነትን /ዕንፈኝነትን/ በማንኛውም ሁኔታ ማጋለጥ አለብን ስንል እንደአንድ ኃይማኖት ተከታይ ሆነንና እንደአንድ የኢህአዴግ ታጋይ ሆነን የምንፈርጅበት አግባብ ይለያያል። ስለዚህ ጉዳይ በአዲስ ራዕይ ቅፅ 2 ቁጥር 6 ሀምሌ-ነሐሴ/2001 ልማት ዴሞክራሲና የኃይማኖት አክራሪነት በሚለው ርዕስ ስር የሚከተለው ሰፍሮ እናገኘዋለን።

«..... የሃይማኖት አክራሪነት የሚለው አገላለፅ የተለያዩ ሰዎች ከተለያዩ መመዘኛ በመነሳት ይተረጎሙታል። የሃይማኖት መሪዎች አክራሪነትን ከሚመሩት ሃይማኖት መፃህፍት በመነሳት የቅዱሳን መፃህፍቱን መሰረታዊ መርሆዎች የሚፃረር እንደሆነ በዝርዝር ያስረዳሉ፤ ከዚህ በመነሳትም ያወግዙታል። የሃይማኖቱ እምነት ምን እንደሆነ ከሃይማኖት መሪዎቹ በላይ የሚያውቁት የሰላምና እነዚህ መሪዎች ከሚያውቁት ነገር ተነስተው አክራሪነትን ቢተነትኑትና ቢያወግዙት መብታቸው ነው። ልማታዊና ዴሞክራሲያዊ ድርጅታችንና መንግስታችን ግን በሃይማኖት ሊቃውንት የተገነቡ ሰላይደሉ፣ አንድን ወይም ሌላ ሃይማኖትን ለማራመድ ሳይሆን ሁሉንም ዜጎች በልማትና በዴሞክራሲ ዙሪያ ለማንቀሳቀስ የተደራጁ በመሆናቸው አክራሪነትን የሚመለከቱት ልልማትና ዴሞክራሲ አጀንዳ ካለው ተፅዕኖ በመነሳት ብቻ ነው። ከዚህም አኳያ ሲታይ የሃይማኖት አክራሪነት ፀረ ልማትና ፀረ ዴሞክራሲ አስተሳሰብ ሆኖ ይገኛል።

የዴሞክራሲ ስርዓታችን ሁሉም ዜጎች የእምነት ነፃነት እንዳላቸው ያስቀምጣል፤ ዜጎች የራሳቸውን የእምነት ነፃነት ማስከበር ይችሉ ዘንድ የሌላውንም የእምነት ነፃነት ማክበር እንዳለባቸው ያስቀምጣል። አክራሪነት የምንለው ይህንን መሰረታዊ የዴሞክራሲ መርህ በሃይማኖት ሽፋን መቃወም ነው። ይህ የአክራሪነት ለመለካከት በሁሉም ሃይማኖቶች ሊታይ የሚችልና አልፎ አልፎም በተግባር የሚከሰት ነው።

በዚህ መሰረት ለምሳሌ አንዳንድ መስላሞች ሌላው ቀርቶ የተለየ አመለካከት ያላቸውን መስላሞች እንኳ ሳይቀሩ ሃቀኛ መስላሞች አይደሉም ብለው በመፈረጅ የእምነት ተቋሞቻቸውን ለማፍረስ፣ የኃይማኖት አባቶችን መቃብሮች ቆፍረው ለማውደም ይከፈላቸዋል። በተግባርም ሲፈፀሙት ታይተዋል። የራሳቸውን የእምነት ነፃነት ለማስከበር የሚሞክሩት የሌላውንም ነፃነት በማክበር ሳይሆን የሌላውን ነፃነት በመድፈትና በማፈን ነው።

በተመሳሳይ መልኩ አንዳንድ እርቶዶክስ ክርስትያኖች ሌላው ቀርቶ የተለየ አመለካከት ያላቸው ክርስትያኖችንም ቢሆን የሚከተሉት እምነት ክርስትና አይደለም ብለው ከማመን አልፈው፤ እነዚህ የተለየ አመለካከት ያላቸው ዜጎች እምነታቸውን በነፃነት እንዳያራምዱ በተለያዩ ሽፋን ማፈን ይከፈላቸዋል። ሌሎችም ሃይማኖቶች ተመሳሳይ እዝማሚያ ሊታይባቸው ይችላል። እዚህ ላይ ዋናው ነገር አክራሪነት በአንድ ሁለት ሃይማኖቶች ብቻ ያልታጠረና አንዱ መሰረታዊ መገለጫው የራሱን የእምነት ነፃነት የሌላን ዜጋ የእምነት ነፃነት በመሸራረፍ በማፈንና በማንቋሸሽ ለማራመድ የሚደረግ መሆኑ ነው። ይህ አመለካከት በሃይማኖት ሽፋን የሚካሄድ ፀረ ዴሞክራሲ ነው። ከፖለቲካ አኳያ ሲታይ የሃይማኖት አክራሪነት የምንለው እንደዚህ አይነቱን አመለካከት ነው።

የዴሞክራሲ ስርአታችን መንግስትና ሃይማኖት መለያየት እንዳለባቸውና አንዱ በሌላው ጉዳይ ላይ ጣልቃ መግባት እንደማይገባው በግልፅ ያስቀምጣል። ይህ ባልሆነበት ሁኔታ ዴሞክራሲ ብሎ ነገር በፍፁም የማይታሰብ መሆኑን ያረጋግጣል። የሃይማኖት አክራሪነት የምንለው ይህንኑ መሰረታዊ የዴሞክራሲ መርህ በሃይማኖት ሽፋን መናድ ነው። ይኸው አመለካከት በተለያዩ መልኮች ሊገለፅ ይችላል። ሰፊ ቁጥር ባይኖራቸውም ጥቂት እርቶዶክስ ክርስትያኖች እንደ ድሮው ሁሉ እርቶዶክስ ክርስትናና የመንግስት ሃይማኖት እንዲሆን፣ ኢትዮጵያ የክርስቲያን ደሴት ናት ከሚል ቅዠት ባለፈ አንድ ሀገር እንድትሆን የሚል መፈክር ደረታቸው ላይ ለጥፈው ለመሄድ እንኳን ሀፍረት የማይሰማቸው ሆነው በአደባባይ ይታያሉ። ከሌሎች የተለየ መብትና ጥቅም እንዲኖረው ይመኛሉ። ይህ አመለካከት ምንም እንኳን በአሁኑ ሰአት በአብዛኛው የከሰመ ቢሆንም አክራሪነት የሚገለፅበት አንዱ ገፅታ መሆኑ አልቀረም። በሌላ በኩል አንዳንድ መስላሞች የሃይማኖት ብዙሀኑን ባለበት ለገር እነሱው እስልምና ነው ብለው ያመነበት መመሪያ በመንግስትና በመንግስት

"አንድ አድርገን"

ተቋሞች አማካኝነት እንዲፈፀም እስልምና የመንግስት ሃይማኖት እንዲሆን ሲከፈሉ ይታያሉ። በሌላ በኩል ደግሞ ሁለቱም እዚህ ሀገር የተፈጠሩ ይመስል የእርቶዶክስም ሆነ የእስልምና አንዳንድ ተከታዮች ዘንድ የሚስተዋለው የተካሄደ አስተሳሰብ ሁለቱ ነባር እንደሆኑና ሌላው መጤ በመሆኑ የሁለቱን ያህል ስፍራ እንደማይገባው አድርጎ የማሰብ ነው። ሌሎችም ሃይማኖቶች ደረጃው ቢለያይም ተመሳሳይ የአክራሪነት ዝንባሌ የተጠናወታቸው አባላት አሉዋቸው ወይም ሊኖራቸው ይችላል።

እነዚህ የተካሄዱ አስተሳሰቦች በአደባባይ የሚነገሩ ጭምር ናቸው። እዚህ ላይ መዋቅራችንም ለችግሩ የራሱን ድርሻ መውሰድ አለበት። የሁሉም ዜጎች የጋራ ንብረት የሆኑ አደባባዮችና መንገዶች በየበዓሉ ከኃይማኖቱ ጋር በቀጥታ ባልተያያዙ ፀያፍ መፈክሮች ሲጥለቀሉ መዋቅራችን ጭምር አይቶ እንዳለየ የሚያልፍበት ሁኔታም ይታያል። የመንግስት መ/ቤቶች ቢሮዎች ጠረጴዛዎችና ኮምፒውተሮች ግድግዳዎች ላይ ሀገዝብ እንዲያገለግል የተቀመጠ ኃላፊና ሠራተኛ በራሱ እምነት ምስሎች እጨመላልቆ የምናይበት ሁኔታ መንግስትና ኃይማኖትን ለመለየት የተቀመጠውን ድንጋጌ በቀጥታ መፃረር በመሆኑ መወገዝና መወገድ የሚገባው ነው። በአንድ ወይም በሌላ መንገድ ይህንኑ አደገኛ መንገድ መከተልና መደገፍ ነው።

ከላይ የተጠቀሱት አመለካከቶች ምን ያህል የዴሞክራሲ ስርአት ግንባታ ትግላችንን እንደሚፃረሩ ስለሆነም በአንድ ወይም በሌላ መልኩ አክራሪነትን ለማጋለጥ የምናደርገውን የትግል መስመር የሚያደባገዙ ወይም ራሳቸው አክራሪነትን የተሳበሱ እንደሆኑ ግልፅ ነው። አክራሪነት የልማት እጅንዳችንን በመፃረር መልክም ይገለጻል። ከሁሉም ሃይማኖቶች ጥቂት ግለሰቦች ሰርተው በስራ ውጤታቸው ልክ ተጠቃሚ ለመሆን ከመሞከር ይልቅ እምነታቸውን ለአገር ውስጥና ለውጭ ገበያ በማቅረብ የተለያዩ ጥቅም ለማግኘት፣ ሳይሰሩ ለመክበር በኪራይ ሰብሳቢነት ለመጠቀም ሲገለገሉበት ይታያሉ። ይህን ድብቅ ፍላጎታቸውን በኃይማኖት ሽፍነው ያራምዳሉ። በሃይማኖት ሽፋንም ሆነ በሌላ ሽፋን የሚገለፅ ኪራይ ሰብሳቢነት ፀረ-ልማት መሆኑ ሳይታለም የተፈታ ነው። በሃይማኖት ሽፋን የሚቀርበውን ይህንኑ የኪራይ ሰብሳቢነት አመለካከት ነው አክራሪነት የምንለው።

የሃይማኖት ፅንፈኝነት /አክራሪነት/ የሃይማኖት ሊቃውንት እንደሚሉት የእያንዳንዱን ሃይማኖት መመሪያ አጥብቆ መተግበር ሳይሆን ይልቁንም መፃረር ነው። ግለሰቦች እንደየእምነታቸው የሃይማኖት ሊቃውንቶቻቸው የሚሉትን ተከትለው

አክራሪነትን ከሃይማኖታዊ እምነት አኳያ ሊፈርዱት ይችላሉ። የኢህአዴግ አባላት፣ የመንግስት ሰራተኞችና ሃላፊዎችም በግል የየራሳቸው ሃይማኖት ስለሚኖራቸው ከዚህ ተነስተው በግልና በተናጠል አክራሪነትን ከሃይማኖት አኳያ ሊፈርዱት ይችላሉ። ኢህአዴግ እንደ ድርጅት፣ መንግስት እንደመንግስት ግን በሃይማኖት ዙሪያ ሳይሆን በልማትና በዴሞክራሲ እጅጋዳዎች ዙሪያ የተደራጁ ሰላሆኑ አክራሪነትን የሚፈርዱት ከሃይማኖት አኳያ ሳይሆን ከልማትና ከዴሞክራሲ አኳያ ብቻ ነው። በርግጥ በተግባር ከሃይማኖት አኳያ የሚደረገው የአክራሪነት ፍረጃና፣ ከልማትና ከዴሞክራሲ አኳያ የሚደረገው የአክራሪነት ፍረጃ በውጤቱ እጅግ ተቀራራቢ ወይም አንድ መሆኑ አይቀርም። ሁሉም በአስተሳሰብና በተግባር መለየት ግን እጅግ አስፈላጊ ነው። አንድ የኢህአዴግ አባል በሙስሊምነቱ ወይም በክርስቲያንነቱ በአክራሪነት ላይ የሚያካሂደው ትግል ከኢህአዴግ ውጪ የሚካሄድና በእምነቱ የሚመራ ይሆናል። አንድ የኢህአዴግ አባል በኢህአዴግ አባልነቱ በአክራሪነት ላይ የሚያካሂደው ትግል በድርጅት ማዕቀፍ የሚከናወንና ከዴሞክራሲና ልማት መርሆች ብቻ በመነሳት የሚከናወን ነው።

መንግስት በኃይማኖት፣ ኃይማኖትም በመንግስት ጣልቃ የማይገቡበትና የሁሉም እምነት ተከታዮች የፈለጉትን እምነት ከመንግስት ይሁን ከሌላ ኃይማኖት ተከታይ ወይም ከራሳቸው ኃይማኖት የአንዱ ሴክት ተከታይም ቢሆን ጫናና አፈና ሳይደርስባቸው በነፃነት የመከተል መብታቸው ሳይሸራረፍ እንደተከበረ እንዲቀጥል በብቃትና በቀጣይነት መታገል ይችላሉ። ዘንድ፣ ለዚህ መብታቸው መታገልና፣ የሌላውንም መብት ከሌላ ወገን ይሁን ከራሳቸው በሚመነጭ ተግባር አለመደፈቁን የማረጋገጥ ጉዳይ ሳይነጣጠሉ የሚሄዱ መሆናቸው ላይ ግልፅነት መፈጠር አለበት። በተግባር መገለፅም አለበት። በሂደትም ባህል እንዲሆን ለማድረግ ህግ ከመደንገግ ያለፈ ተከታታይ ትምህርትና ተግባር ያስፈልጋል። በመሆኑም የተገኘውን አጋጣሚ ሁሉ መጠቀም ይገባል።

ከየትኛውም ወገን፣ በየትኛውም ዓይነት ሽፋን የሚመጣ አክራሪነት እነዚህን መብቶች በመድፈቅ ብቻ ሳይሆን መብቶቹ ተደፍቀውም ቢሆን በሰላም ወጥቶ መግባት የሚችልበትን ዕድል የሚያሳጣ መሆኑ ላይ ከየትኛውም ኃይማኖት መሪ ይሁን ተከታይ፣ ከመንግስት አመራር ይሁን ተራ ሠራተኛ ወይም ከገዢ ፓርቲ ይሁን ከተቃዋሚ አባላት ጋር መወያየትና መግባባት የዜጎች የቡድንና የተናጠል

መብቶች ተከብረው በቀጣይነት የሚተገብሩበትን ምቹ ሚዳ መጥረግ እንጂ ችግሩ ከአንድ ኃይማኖት ጋር የተያያዘ መሆኑን የሚያሳይ አይደለም። ጥያቄ መነሳት ካለበት እንዴት ሁሉንም ዕድሎች አሟጠን እንጠቀም እንጂ ለምን ከሆነ ቦታ ውይይት ተጀመረ ሊሆን አይገባም።

4.1 የሰላምና የነባረ የኢትዮጵያ ስልጣን አስተምህሮት ስልጠና እና ተያያዥ የተፈጠረው መደናገር

በቅርቡ የኢትዮጵያ አስልምና ጉዳዮች ጠቅላይ ምክር ቤት ለራሱ መዋቅርና ለአንዳንድ የእምነቱ ተከታዮች በሀገራችን የተለያዩ ክልሎች ከተለያዩ ሀገራት በተውጣጡ (ምናልባትም በዚያን ወቅት በአብዛኛው ከሊባኖስ በመጡ) ምሁራን በኢትዮጵያ ሙስሊሞች ዘንድ፣ አስልምና ወደ ሀገራችን ከገባበት ጊዜ ጀምሮ ይከተሉታል ተብሎ በሚታመነው ነባሩ የአስልምና ተከታዮች እምነት ዙሪያ ስልጠና በመስጠት ላይ እንደሆነ ይታወቃል። በሰፊ ይሁን በሌላ የኃይማኖቱ አስተምህሮቶች ዙሪያ ምን ዓይነት ስልጠና መስጠት እንዳለበት የሚወስነውና የወሰነውም መጅሊሱ ነው። መንግስት እዚህ ላይ የትኛውን የቁርዓን ክፍል ወይም የትኛውን ፈለግ (መዘሃብ) ማስተማር እንዳለበት የመምረጥ ሚና ሊኖረው አይችልም፤ አልነበረውምም፤ አይኖረውምም። እውነቱ ይህሆናል ባለ በሦስት ጉዳዮች ላይ የተሳሳተ አስተሳሰብ ሰፋ ብሎ ተንፀባርቋል። ጥቂቶችም ሆነ ብለው አዛብተው ሀዘቡን ለማድናገር ዘምተዋል። ቢያንስ የመንግስትን ሚና በተመለከተ ከተነሳው የተሳሳተ ዘመቻ መጀመር ከጉዳዩ በስተጀርባ ያለውን ፍላጎት ለመገንዘብ ይረዳልና ከዚህ እንጀምር።

4.1.1 የመንግስትን ሚና በተመለከተ የተነሱ የተዛቡ ስተያዮች

ጉዳዩን በትክክል ለመገንዘብ ከስልጠናው ጋር በተያያዘ መንግስት የፈፀማቸውን ሦስት ጉዳዮች ማየት ይጠቅማል። ሶስቱንም አንድ በአንድ እንመልከታቸው።

4.1.1.1 የስልጠና ስፍራዎችን የማመቻቸት ጉዳይ፤

ለስልጠናው ይመቻሉ ተብለው በመጅሊሱ የተመረጡ ተቋማትን ስልጠና እንዲሰጥባቸው ከመጅሊሱ በሚቀርቡ ጥያቄዎች መሠረት የማመቻቸትና

የመተባበር ሥራ ተሰርቷል። ይህ የመተባበር ጉዳይ ከመንግስት የተጫነ ዕዳ ሳይሆን በቀድሞ ሥርዓቶች ቢሆን በእምነቱ ተከታዮች ዘንድ ሊጠየቅ ቀርቶ ሊታሰብ የማይቻል የነበረ፤ ነገር ግን የሀገራችን ሙስሊሞች እንደሌሎች ኢትዮጵያውያን ሀገ-መንግስታችን ያረጋገጠላቸው እምነታቸውን በነፃነት የማጠናከር መብት ነው። ጥያቄ ቢነሳ የማይገርም ሊሆን ይችላል የነበረው መንግስት ሳይተባበር ቢቀር ነበር። ስለዚህም የመንግስት ተቋማትን ለሰልጠና እንዲጠቀሙባቸው መፍቀድ አንዱ ተግባር ነው። ህጋዊና ተገቢ ድጋፍም ነው።

4.1.1.2 የፀጥታና ጥበቃ ስገዳዎችን ይመሰክታል፤

በማንኛውም ወቅት ሰዎች በርከት ብለው በሚገኙበት ስብሰባ ይሁን ስልጠና በሚኖርበት ጊዜ እንደሚደረገው የፀጥታ አገልግሎት ተሰጥቷል። እየተሰጠም ይገኛል። ይህ አገልግሎት ለገዢው ፓርቲ ይሁን ለተቃዋሚዎች ለመንግስታዊ ተቋማት ይሁን ለኃይማኖት ተቋማት የሚሰጥ መደበኛ የመንግስት አገልግሎት ነው። ይህን አገልግሎት መስጠት በዴሞክራሲያዊ ሥርዓቶችና በሀገራችንም የመንግስት ግዴታና የዜጎች መብት እንጂ በዜጎች ላይ የሚደረግ ጫና አይደለም። ተጠይቆ የሚገኝ ካልተሰጠም ያልሰጠውን አካል በህግ የሚያስጠይቅ አገልግሎት ነው። ይህን ማድረግ ከስልጠናው ይዘት ጋር ምንም የሚያገናኘው ጉዳይ የለም። ስለዚህም ኃይማኖቱ በሀገ-መንግስታችን የተደረገለትን ጥበቃ የማረጋገጥ ተግባር እንጂ ከሌላው ኃይማኖት በተለየ መንገድ ወይም በኃይማኖቱ ውስጥ አንድን ሴክት የመደገፍ ጉዳይ አይደለም። ለአንድ ኃይማኖት ህጋዊ ተቋም የተሰጠ ህጋዊ አገልግሎት ነው። ለነገሩ የጥበቃ አገልግሎት ሌላው ቀርቶ በመካና መዲና መስጂዶች ውስጥም ሰላት በሚሠገድበት ወቅት ቅድሚያ ለጥበቃ ሰጥተው የጥበቃ ሥራቸውን ካጠናቀቁ በኋላ የሚሰግዱ የጥበቃ አካላት እንዳሉ በየቦታችን ሆነን የምንመለከተው ነው። ኢማሞቹ በዙሪያቸው የደንብ ልብስ በግልጽ ባለበሱና የደንብ ልብስ ባልለበሱ የፀጥታ ኃይል አካላት ታጅበው እንደሚያሰግዱ ይታወቃል። በኛ ሁኔታ የተሰጠው ግን አጠቃላይ አገልግሎት እንጂ በዚህ ደረጃ የሚታይም አይደለም።

4.1.1.3 የመንግስት ገዴታ የሆነው የህገ-መንግስት ትምህርት በየስልጠናዎቹ

መጀመሪያ በመንግስት ስመራርች ተሰጥቷል፤

መንግስት ከእምነቱ ጋር በምንም መልኩ በተለየ ሁኔታ ባልተያያዘ ምክንያት የመንግስት መብትና ግዴታም የሆነውን የመንግስት ብቻ ሳይሆን የእስልምና ይሁን የክርስትና ኃይማኖት ተከታዮችን የሚመለከትና እንደዚህ መብታቸውም ግዴታቸውም የሆነውን የሰላም አስፈላጊነትና ሀገ-መንግስት ዙሪያ በየስልጠናዎቹ መግቢያ ላይ አጫጭር ስልጠናዎች ተሰጥተዋል። ወደፊትም መጅሊሱም ሆነ የሌላ ኃይማኖት ተቋማት ተመሳሳይ መድረክ እዘጋጅተው አጋጣሚውን በመንግስት በኩል ይሁን በራሳቸው የሰላምና የሀገ-መንግስት ትምህርት እንዲሰጥ እንዲያደርጉ የሚገፋበት ጉዳይ ነው። በምንም መልኩ ግን መንግስት ኃይማኖት ሊያስተምር አይችልም። ይህን ተከተሎ ያንን አትከተሉ ማለት አይችልም። እስከአሁን ባለው ተግባሩም ሆነ ከታገለለት መርህ አንፃር ኢህአዴግም ሆነ በእሱ የሚመራው መንግስት ይህን ሊያደርጉ አይችሉም። ይህ የሆነበት ሁኔታም የለም።

ከዚህ ጋር ተያይዞ አንዳንድ ኃይሎች በሀገራችን የሚያራምዱዋቸውን ፀረ-ሀገ መንግስት የሆኑ አቋሞች ከሀገ-መንግስቱ ጋር አስተሳሰብ የመግለጽ ጉዳይ ሊኖር ይችላል። ለምሳሌ ማንም እንደሚያውቀው በእስልምና እምነት ስም የሚንቀሳቀስ ነገር ግን የእስልምና መሠረቶችን ከመናድ ጀምሮ ፀረ-ሀገ መንግስት አቋሞች የሚያራምድ ቡድን ኢትዮጵያ ውስጥ አለ። ይህ ቡድን ካዋርጂያ በመባል ይታወቃል። በርካታዎቹ መስጂዶች የመቃብር ስፍራዎች የተቃጠሉት በዚህ ቡድን ነው። ይህ ቡድን ድንቁርናን የሚሰብክ ነው። ትምህርት አትማሩ፤ ግብር አትከፈሉ እያለ የሚሰብክ ነው። ሌሎች የእስልምና ተከታዮችንም በኢ-አማኒት ፈርጆ የሚያጠቃ ነው። ይህን ጸረ-ሰላምና ፀረ-ሀገ መንግስት አቋም ሙስሊሞች ባሉበት ይሁን ማንኛውም ዜጋ በተሰበሰበበት መግለጽ ይቻላል። የሚገለፀው ከእስልምና አስተምህሮት እንዴት እንዳፈነገጠ በመተንተን አይሆንም። ይህን የእስልምና እምነት ተከታዮች እንደኢህአዴግ ወይም እንደመንግስት ባላቸው ኃላፊነት ሳይሆን እንደእምነቱ ተከታይነታቸው ሊያወግዙት ይችላሉ። የእስልምና እምነት ተከታዮችም፤ የሌላ ኃይማኖት ተከታዮችም በኢህአዴግ አባልነታቸውና በዜግነታቸው ግን ፀረ-ዴሞክራሲና ፀረ-ሰላም አቋሙን ማጋለጥ መቻላቸውን ይችላሉ። ይገባልም።

ከከዋርጂያ በተወሰነ ደረጃ የተለየ አቋም ያለው በዚህ ምክንያትም በከዋርጂያዎች ዘንድ እንደ ከሃዲ የሚቆጠረው ወሃቢያ ነው። ለምሳሌ ወሃቢያ ከከዋርጂያ በተለየ ሁኔታ በእውቀት በመማር ያምናል። ከዚህ ውጭ ባለው ፀረ-ዴሞክራሲና ፀረ-ህገመንግስት አቋሙ ከከዋርጂያ አይለይም። ወሃቢያ በመሠረቱ የኃይማኖትና መንግስትን መለያየት አይቀበልም። ኃይማኖት ከመንግስት ተነጥሎ መሄድ አይችልም። መንግስትም ኃይማኖትን ማገልገል አለበት የሚል አቋም አለው። ወሃቢያ በበቀለበት ሳውዲ አረቢያና ቀጥሎ በተሰፋፋበት ባህሬን ይህንን አቋም የሚያራምድ ነው። ይኸው አቋሙ እንደኛ በመሰሉ የበርካታ ኃይማኖቶች ቤት በሆኑ ሀገሮች ቀርቶ ሙሉ በሙሉ መሰረም በሆኑትም የሺኦዎችን የሱፊዎችን ህልውና ህይወት በማጥፋት ጭምር በመፈታተን የሚታወቅ ነው። ይህ አቋም ከእስልምና ጋር ምንም ዝምድና የለውም። ይልቁንም የእስልምና አስተምህሮዎችን ይሃረራል። ይህ አቋም የፖለቲካ ይዘት ያለው አቋም ነው። ይህን አቋም መተቸት እስልምናን መተቸት ሊሆን አይችልም። ኃይማኖትና መንግስት መጣመር አለባቸው የሚል ኃይል የራሱን አቋም እንጂ የሌላ ኃይማኖትን ቀርቶ ከእስልምና ውስጥም የተለየ ፈለግን የማይቀበል በመሆኑ የሌላውን ሰው እምነት ለመድፈቅ የሚንቀሳቀስ ፀረ-ሰላም አቋም ነው።

በእኛ ሀገር ሁኔታ በዚህ ቅኝት ሆን ብለው ስትራቴጂና ታክቲክ ቀይሰው የሚንቀሳቀሱ ጥቂት ቡድኖች መኖራቸው ይታወቃል። ቀደም ሲል ዓለም አቀፍ ሁኔታውን በመጠኑ ለማየት እንደሞከርነው አንዳንድ ኃይሎች የየራሳቸውን የእምነት ፈለግ በተለያዩ ድጋፍ በተለያዩ ሀገሮች ለማስፋፋት እንደሚተጉ ያየነው በሀገራችንም የአደጋውን ስፋት ምን እንደሆነ ለመረዳት እንድንችል ነው። በሀገራችን በወሃቢያ ዙሪያ ካለው ተከታይ ውስጥ በጣም ትንሽ አብዛኛው ከላይ የገለፅናቸውን ከእስልምና ያፈነገጡትን ፖለቲካዊ ፍልስፍናውንና አቋሙን በወጉ ሳያጠኑ ሀዲስና ቁርዓን ጋር ተያይዘው በሚታዩት ገፅታዎቹ ብቻ የታጠረ ግንዛቤ ያለው ነው። አብዛኛው የኢትዮጵያ ሙስሊሞች ነባሩን ሱፊ እምነት የሚከተሉ በመሆናቸው የወሃቢያዎችን እንቅስቃሴ በአይነቁራኛ እንደሚመለከቱት ይታወቃል። ስለዚህ ከሃይማኖታዊ ይዘቱ በመነሳት ሳይሆን ከፀረ-ህገ መንግስት ይዘቱ በመነሳት (ሃይማኖታዊ መንግስት ወይም መንግስታዊ ሃይማኖት ለማስፈን መንቀሳቀስ ፖለቲካዊ ይዘት ነውና) ፖለቲካዊ ፍረጃ ቢደረግ ኃይማኖትን የእምነት ነፃነትን መጋፋት አይሆንም። ያለ በቂ ትንተና የተቀላቀሉት ዜጎችም ተገቢውን መረጃ ያገኛሉና ጥቅሙ ያመዝናል።

4.2 አህጉረ የሚባል አዲስ አካባቢ በመንግስት ደጋፊ መጀመሪያ ስምጥቷል

የሚል ተረት

ከላይ የተጠቀሰው ስልጠና የተጠቀሱትን ቡድኖች የተሳሳተ አቋም የማጋለጥ ብቃት ሊኖረው ይችላል። ይህም በቡድኖቹ ላይ መደናገጥ ፈጥሯል። ይህ አቋም በይፋ መጋለጥ ሲጀምርም አህጉረ የሚባል የኃይማኖት ዘርፍ ያለ ይመስል። «አህጉረ የሚል አዲስ እምነት መጣብህ» በማለት በህሰት ፕሮፖጋንዳ ህዝብ መሰረሙን ማደናገፍን ተያይዘውታል። ኃይማኖታዊ ይዘቱን መተንተኑ ለእምነቱ ተከታዮች መተው ያለበት ሆኖ ታሪካዊ ገጽታውን ብቻ በማንሳት አህጉረ የሚል አዲስ ኃይማኖት መጥቷል የሚለውን የተሳሳተ ፕሮፖጋንዳ ገለጥ አድርጎ ማየት ለግንዛቤ ይረዳል። ሺክ አብደላ ሀረሪ በነባሩ የኢትዮጵያ እስልምና ፈለግ የጠለቀ እውቀት ከነበራቸው ሰዎች አንዱ እንደሆኑ ይነገራል። ይኸው የኢትዮጵያ ነባሩ እምነት ነው በመላው ዓለም በስፋት ያለው። ስለዚህም ከመላው ዓለም መምጣት ከሚችሉ ምሁራን ውስጥ ቢያንስ ምንጫቸው ኢትዮጵያዊ የሆኑና በእውቀታቸው በአረቡ ዓለም እውቅና ያገኙት ምሁር ካፈሩዋቸው ምሁራን ማምጣት የተሻለ ይሆናል በሚል እምነት መጅሊሱ እንደሄደበት መገመት አይከብድም።

ወሃቢያ ሳውዲ አረቢያ ባህሬንና አማን ሰፋ ብሎ የሚታይ ነው። ከዋርጂያ ከወሃቢያ በፊት ተነስቶና በሺኦ እምነት ተከታዮች ተሸንፎ በተወሰነ ደረጃ ሞርኮ፣ አልጄሪያ ላይ ሲንቀሳቀስ ቆይቷል። በአሁኑ ጊዜ በናይጄሪያ (ቦኮራም በሚል የሚታወቀውና ከፍተኛ እልቂት ፈፅሞ ሰሞኑን በሚዲያ በስፋት እየተዘገበ ያለው) ኃይል ይኸው ነው። በፓኪስታንም የተወሰነ ህልውና አለው። የአልሸባብ ከፊል ገፅታ ለዚህ ቡድን የቀረበ እንደሆነ ይታመናል። በሀገራችንም ጅማና ሀረር የተወሰኑ አካባቢዎች የሚንቀሳቀሱና በርካታ ጥፋቶች በሙስሊሞች ላይ በማድረስ የሚታወቅ ነው። ነባሩ ሱፊ/ሱኒ ግን በመላው ዓለም ያለ ነው።

ለነገሩ ከየትኛውም ሀገር ምሁር መጥቶ እውቀት ቢሠጥ ነውር የለውም። በሀገራችን በእስልምናም ይሁን የተለያዩ የክርስትና እምነት ተከታዮች ከተለያዩ ዓለም ክፍሎች የየኃይማኖታቸውን ምሁራን እያስመጡ ስሚናር ወይም ስልጠና እየሰጡ እንዳለ የሚታወቅ ሲሆን ለወደፊቱም ሊቀጥሉበት እንደሚችሉ ይገመታል። እውነታው ይህ ሆኖ ሳለ አህጉረ የሚባል አዲስ ኃይማኖት ያለ ይመስል ሺክ አብደላ ኢትዮጵያዊ በመሆናቸው አረቦቹ ሀበሻ መሆናቸውን ግንዛቤ በማስገባት አብደላ

Go to the next pdf...